

ATEX DÖNÜŞÜMÜ

Özellikle iş makinalarının muhtemel patlayıcı ortamlarda kullanılabilmesi için ATEX Dönüşümü (ATEX Conversion) adı altında işlem yapılmaktadır.

İş makinalarının dünya çapında bilinen markalarına ait olan ve belirli amaçlara yönelik olarak imal edilmekte (forklift, loader (yükleyici) vb gibi) önceden bilinen markalarca üzerinde markalı olarak imal edilmiş olan makinaların üzerinde bulunan elektrikli ve elektriksiz eleman ve düzenekler, ATEX yönetmeliğinin öngördüğü Temel Sağlık ve Güvenlikleri Gereklere (TSGG) uygun olduğu öngörüsü ile piyasaya sürülmektedir.

Bu makinaların üzerinde yer alan ve (EN 1127-1 ve/veya EN 1127-2 ye göre yapılacak değerlendirmelerde) ateşleme kaynağı olabilecek bireysel ekipman (örneğin aydınlatma aparatı, akü, marş motoru, kumanda ve gösterge panoları, içten yanmalı dizel motorları hatta operatör koltuğunun antistatik özelliğinin sağlanması gibi) bireysel olarak yeniden değerlendirilmekte ve buna göre ürüne yerleştirilmektedir.

Bu tür teçhizat ATEX 2014/23/EU direktifine göre Assembly olarak adlandırılabilir, ve birden fazla ekipman-bileşenden oluşan kombine ekipman olarak değerlendirilmelidir. Bkz: ATEX 2014-34-EU Guidelines - 2nd Edition December 2017 Paragraf § 44 Combined Equipment (Assemblies) sayfa 49 daki esaslara göre değerlendirilmelidir.

Burada ATEX 2014/34/AB Yönetmeliğinin Madde 4 ün r) fıkrasındaki Teçhizat tanımına ("ayrı ayrı veya birlikte") ve (ATEX 2014/34/EU İngilizce Direktifin Article 2(1)indeki Ekipman tanımındaki "*separately or jointly*" kelimesine atıf yapılarak yorumlanmakta ve bir ekipmanın iki ya da ikiden fazla bileşenden oluşabileceğinden ve bunların oluşturduğu bütünün (Assembly) tek bir işlevsel bütün olarak ateşleme kaynağı oluşturabileceğinden bahsetmekte ve kombine ekipman bir Assembly (Montajı tamamlanmış tek bir teçhizat) Ekipman (Tümleşik Teçhizat) kabul edilmektedir.

*From the term "jointly" in the definition of equipment in the Directive (Article 2(1)): 'Equipment' means machines, apparatus, fixed or mobile devices, control components and instrumentation thereof and detection or prevention systems which, **separately or jointly**, are intended for the generation, transfer, storage, measurement, control and conversion of energy and/or the processing of material and which are capable of causing an **explosion through their own potential sources of ignition**;*

Bu nedenle de tamamlanmış ve elektriksel ve mekanik olarak birleştirilmiş (jointed) bu fonksiyonel bütünün, ATEX yönetmeliğine konu olabileceği sözkonusudur.

Dolayısı ile bu ürün (Assembly) tek bir fonksiyonel ürün olarak Avrupa pazarına veya hizmete sunulmak istendiğinde, bir kişi (burada Assembly nin üreticisi) tarafından sorumluluğunun üstlenilmesi gerekmektedir.

Bununla beraber imalatçı Fonksiyonel tümleşik ürünü (Assembly) üzerinde CE işareti taşımayan (veya bizzat kendisi tarafından imal edilecek bir ürünü kullanacak veya tedarikçisinden CE işareti taşımayan bir ürün tedarik edecek ise) taşıyorsa) bu takdirde ürünün tamamı için bizzat kendisi tarafından Uygunluk Değerlendirilmesinin yapılması gereklidir. Bu durum ise imalatçının kendi Risk değerlendirmesini yapması, her bir münferit ürün için “uygulanabilir” uygunluk değerlendirme prosedürlerini uygulaması için bir Onaylanmış Kuruluşa başvurmasını da engellememektedir. Elbette kendi Uygunluk Değerlendirmesini ve Risk Analizini yapan imalatçı (her ne kadar bu süreçte uygulanabilir durumlar için bu süreçte bir Onaylanmış Kuruluşa da müracaat etmiş ve sonucunu almış da olsa) sonuçta ürününü piyasaya sürmek veya hizmete sunmak için bir uygunluk Beyanı (Declaration of Conformity) düzenleyecektir.

Tabii bu durum ATEX Dönüşümü (Conversion) yapan imalatçı için de gereklidir. Ancak burada sorun zaten markalı olarak imal edilmiş bir iş makinasının ATEX Dönüşümünde ürün üzerine basılı olan imalatçı markasının sorumlu tutulup tutulamayacağıdır. Burada ATEX dönüşümü yapan imalatçı, Uygunluk Beyanında kendi Ticari Marka ve etiketini kullanması sorumluluğunun gereğinin olması ve orjinal marka imalatçısı ile bir anlaşmaya (sözleşme) varmış olması esastır. Ancak bu durumda orijinal markalı iş makinası üreticisinin ürünü üzerinde dönüşüm adı altında değişiklik yapacak olan ATEX Dönüşümcüsü imalatçının (manufacturer) sorumlulukları kabul etmesine onay vermesi aranmalıdır. Bu konu tamamen ticari açıdan gerekli olup; ATEX Dönüşümünü yapacak olan firma düzenlediği ATEX Uygunluk Beyanı ile yapmış olduğu dönüşüm işleminin ATEX Yönetmeliği şartlarına uygunluğunu beyan ederek, yönetmeliğin öngördüğü sorumluluğu kabul ettiğini beyan etmekte ve üzerine almaktadır.

[İmalatçılar için Assembly Risk Analizi Örneği \(Grup I için\)](#)